

A sikertelen Zakeus

Zakeus, ígéretéhez híven, elkezdte visszaadni a jogtalanul beszédett sok adót.

Leggazdagabb ügyfelénél kezdte, sok pénzzel a tarisznyájában. Amint belépett a házba, a gazda visszahőkölt:

– Már megint itt vagy, Zakeus? Erre az évre már beszédted az adót!

– Nem beszédni jöttem, hanem visszaadni!

– Visszaadni?? Megőrültél? Ilyet még nem hallottam.

– De bizony! Ezentúl csak anynyit szedek, amennyi jár.

– Akkor nem leszel sokáig adószedő! Majd kineveznek helyetted egy megfelelőbbet.

– Na, barátom, fogd, ez visszajár neked.

– Csak ennyi? Azt hittem, visszszakapom az egészemet. Ettől nem foglak nagyra becsülni. Tűnj el!

A többiek ugyanígy reagáltak. Azt a boldogító érzést, amit Jézus szavára érzett, s aminek reményében ígerte, hogy visszaadja a többletadót, nem kapta meg. Az emberek nem voltak hálásak, nem néztek rá más szemmel: ugyanúgy gyűlölet és megvetés sugárzott a tekintetükből.

Másodjára a szegényekkel próbálkozott. Nekik adta a becstelelenül szerzett pénzt. Ezek mohón, egymást taposva kaptak a pénz után, majd kinevették Zakeust, mintha bolond lenne. Hálás tekintet egyiktől sem jött.

Harmadszorra a Templomnak ajánlott fel nagyobb összeget. A főpap megnyugtatta, hogy itt van a legjobb helyen a pénz, majd Zake-

us füle hallatára hívatta az építész, hogy folytatható a főpapi palota építése, megvan hozzá a fedezet.

Zakeus ekkor rádöbben, hogy a túl sok pénz nagyobb gond, mint a túl kevés. Az emberek meg hálátlanok, pénzért nem fognak szeretetet adni. Ezt csak Jézustól kapta, de ő elment. Most két lehetőség közül választhat: Vagy elköltözik távoli vidékre, ahol nem ismerik, de kinézete vagy a pénze alapján ott sem fogják szeretni – vagy folytatja az adószedést itt ugyanúgy, mint eddig. Nem fogják sem jobban, sem kevésbé utálni, s legalább megmarad a biztos állása. Jézust pedig mint szép emléket dédelgeti éjjeli álmaiban.

Karlócai Miklós

Az emberré vált Zakeus

(Lukács 19,1-10)

A történetnek többféle cím is adható: *Hogyan nőheti ki magát az ember?*, vagy: *A vámszedő révbe ért!*, de talán a legmegfelelőbb ez lehetne: *A kicsi ember nagy napja*, az a nap, amelyen gyökeresen megváltozott Zakeus élete.

Mi jellemezte őt ezt megelőzően? A „bank jegyében” született, ruháit pénzeszsákból varratta, a vendéglőben pedig szüszermék helyett pénzürméket rendelt. Mindennapjait az ad-vesz, pontosabban az *elad-elvesz* elv és gyakorlat határozta meg, mégpedig úgy, hogy eladta lelkét a pénzistennek, és elvett mindenkitől mindent, amit csak lehetett. Kizárólag a saját zsebére dolgozott. Sokáig a pénzvilág gögös Góliátjának szerepében tetszelgett, ám szűkebb és tágabb környezetének egyre erősödő véleménye, miszerint ő egy közveszélyes, népnyzó, erkölcsilelki törpe, lassanként önvizsgálatra készítette, és annak belátására, hogy pénzimádata nem őt, hanem csak sötét árnyékát tette naggyá.

És ekkor, határozott kiütökérése és őszinte megváltozni akará-

sa közben értesül Jézus érkezéséről. Úgy érzi, látnia kell, beszélnie kell vele, a már oly sok emberen segítő Mesterrel, aki bizonyára most rajta is megkönyörül. A sokaság ugyan akadályozza Zakeust szándékában, de ő nem adja fel, s jobb híján felmászik egy fának a tetejére, amely alkalmas hely számára arra is, hogy még egyszer felmérje múltjának eseményeit, azok várható következményeivel együtt. A fa teteje így egyrészt arra utal, hogy szakmájában – nem válogatva az eszközökben – hamar feljutott a csúcra, „fővampir” lett, másrészt érzékelteti azt is, hogy e magas lóról rövid időn belül nagyot eshet, mert valójában maga alatt vágja a fát.

A nagy zuhanástól Jézus menti meg, amikor leszólitja a magasból, és magához hívja: „Szállj le hamar, mert ma a te házában kell megszállnom!” Zakeus emberré válása tényleg az e fáról való lejutással kezdődik. Az a fa fásult életének, a „régie emberének” akasztófájává válik. Ott lóg a pénzhaszában elvesztett régi énje,

lent pedig, Jézus társaságában már formálódik az új, Ábrahám fia. Neo-Zakeus elkönnyvelheti élete legjelentősebb keresetét, az Istenre találást. Most lép át az elad-elvesz világából, amely az elvész-be visz, a *megad-megoszt* birodalmába, amely a megmaradást, az örök megtartatást biztosítja. Feladva korábbi „meggyőződését”, megadja magát Jézusnak, befogadja őt; jelentős felárral megadja tartozásait azoknak, akiket megrövidített, azaz jóváteszi elkövetett vétkeit, és megosztja javait a rászorulókkal; ajándékozónak változik, mert immár Isten ajándékának tekinti életét és mindazt, amije van.

„Ma lett üdvössége ennek a háznak.” Jézusi házszentelő Zakeuséknál. Mit láthat a betérő egy ilyen „üdvházban”? Háromajtós reménységet, a falon lelki tükröt és az istenképesség legszebb pillanatait bekeretezve, továbbá a szeretet lángjától izzó családi tűzhelet, égre nyíló ablakokat, angyali álmok melegágyait, és a kertben a Lélek gyümölcsseit termő fákat.

Sági Endre